

Несия Ланиаго

КОГАТО
МАМА
И
ТАТКО
РАБОТЯТ
МНОГО

София
2008

© Nessia Laniado

Quando mamma e papa lavorano molto

red edizioni, Novara © 2003

КОГАТО МАМА И ТАТКО РАБОТЯТ МНОГО

**Стратегиите, които ни помагат да отгледаме децата си
спокойно, дори когато по цял ден не сме у дома**

© Всички права на български език запазени

© **Илияна Михайлова**, превод 2008

ИК "ТАРА"

ISBN 978-954-9723-05-2

ЗА КНИГАТА

Според проучване, проведено през 2000 г., само 6% от родителите смятат, че е възможно пълноценно съчетаване между работата и семейството. Същият процент са на мнение, че двете неща са абсолютно несъвместими. Останалите 88% от интервюираните, предимно жени, са разгъвоени. Те споделят, че за тях съчетаването на работа на пълен работен ден със семейните задължения е свързано с голямо усилие и притеснение.

- Възможно ли е да осигурим условия за хармонично развитие на детето, макар да не сме по цял ден у дома?
- Как да преодолеем чувството за вина, от което страдат предимно майките и което често ни превръща в заложници на шантажите на нашите деца?
- И най-голямото съмнение - възможно ли е човек, който работи на пълен работен ден, въпреки всичко да бъде родител на пълен работен ден?

Тази книга се опитва да даде отговори на притесненията и обръкването на родителите, които работят много.

СЪДЪРЖАНИЕ

Разкъсани между работа, деца и роли	12
Корените на чувството за вина	14
Едно дълго и показателно проучване	19
Две големи недоразумения	20
Новите татковци	22
Виновни ли са майките?	27
Синдромът „Горкичкото!“	31
Митове, които трябва да бъдат развенчани ...	32
Сбогувания, раздели, събирания	38
Тревогата от раздялата	41
Мама се премества, не изчезва	42
„Защо плачеш?“	43
Свят, който се върти около майката	47
„Мамо, татко, не си тръгвайте!“	52
Как да се сбогуваме:	
грешки, които не бива да допускате	53
Как да избегнем сцените?	59
Изреченията, които влошават ситуацията ..	67
Изкуството да успокоим детето	69
На кого да поверим децата?	74
Най-подходящият момент за раздяла	75
На каква възраст?	77
Показателите за „добра грижа“	78

Няколко предварителни въпроса	81
Ако изберем детегледачка	83
Ако изберем баба и дядо	85
Ако изберем микро-ясли	86
Ако изберем детска градина	87

Детегледачките, бабите и дядовците 94

Как да изберем бавачка?.....	96
Изрази, които родителите не търпят.....	105
Щастието да имаме баба или дядо.....	107

Детето извън дома 112

Няколко хитрости за по-бързо адаптиране... ..	113
Обичайно трудни истории	116
Как да възстановим диалога?	121
Изречения, които не помагат.....	124

На инат: цупене и капризи 126

Какво се крие зад каприза?	127
Тайните, които ще ни спасят от шантажа	131

Да съчетаем ангажиментите с любовта към децата 138

Да разговаряме с детето за ангажиментите си	139
Да бъдем по-свободни	142
Да обясним какво чувстваме	147
Да бъдем позитивни спрямо себе си.....	149
Да преоткрием ритуалите от нашето детство	150
Да покажем обичта си	152

ЗА АВТОРКАТА

Несия Ланиадо е журналист, следвала е философия и психология и е експерт по история на кулинарията. Редактор е на популярните италиански списания за родители „Жена и майка“ и „Заедно“ и главен редактор на „Нова кухня“, автор е на популярни здравни издания.

С Джанфилипо Пиетра пише „Супер продукти за здравето“ и „Да живеят бабите“, публикувани от издателство РЕД.

Автор е и на книгите „Мамо, ще ми ги купиш ли?“, „Неприлични думи и неудобни отговори“, „Детските лъжи“, „Открадни знаменцето“, „Как да научим децата си на интелигентност“, „Палави деца и отчаяни родители“, „Детето ми яде само гадости!“, „Ревниви деца“, всички публикувани от издателство РЕД.

Очаквайте в поредицата за родители на ИК ТАРА книгите на Несия Ланиадо:

„Да живеят бабите“
„Сексуалността и децата“
„Детските лъжи“

ЗАЩО ТАЗИ КНИГА?

„Отгледах три деца и през цялото време работих на пълен работен ден...“

„Но как успях?“

„Успях!“

Дочух този разговор една сутрин, докато се опитвах да се добера до вратата на претъпкания автобус и да стигна в офиса преди стрелките на часовника да покажат 9 часа. Оттогава минаха двадесет години, но все още не мога да забравя гумите и бледото лице на онази изтощена жена, в чийто поглед се прокрадваше ироничен блясък.

„Но как успях?“ „Успях!“ - този категоричен отговор слагаше край на разговора. Повече няма какво да се обсъжда. Спомням си, че миг преди да сляза, с лице, прищиснато към гърба на огромния мъж пред мен, все пак успях да хвърля поглед към жената, която каза „успях“. Не бих могла да определя възрастта ѝ - можеше да бъде на 40 или на 60 години.

Докакто обмислях тази книга, не можех да се освободя от спомена за жената в автобуса. Променило ли се е нещо оттогава? Може би да, а може би не. Преди 20 години заглавието на книгата сигурно щеше да

бъде „*Майки, които работят*“. По онова време малцина мислеха, че работата или пък отдалечеността от децата е проблем, който засяга бащите. Преди 20 години едва ли някой можеше да си представи, че бащите ще се заемат с грижата за децата и ще имат отпуск по бащинство.

Днес е различно - бащите са по-ангажирани в отглеждането и грижата за децата, а много майки се занимават с неща, които бяха смятани за изключително право на мъжете и които изискват ангажираност без определено работно време. Ето защо все по-често възниква въпросът как двете родители, заети с многобройни ангажименти, могат да се справят с отглеждането и възпитанието на децата. Как да намерим идеалната среда? Как да не се разкъсваме между кариерата и семейството? Но преди всичко, как да не се поддаваме на чувството за вина и на емоционалните шантажи на нашите деца?

Могат ли да бъдат съчетани работата и семейството?

Според проучване на Учебен център „Пренатал“ едва 6% от родителите смятат, че работата и семейството могат да бъдат съчетани. Същият процент са на мнение, че двете неща са напълно несъвместими. Останалите 88% от интервюираните се колебаят - признават, че нямат отговор

на този въпрос. Но според тях е ужасно измори-
телно да работиш и да се занимаваш с децата.
Чувстват се неудовлетворени да работят на пъ-
лен работен ден и да са родители за няколко часа
и въпреки това не биха се отказали от направения
избор.

И така, всяка сутрин огромна тълпа от майки,
бащи, бебешки колички, чанти, палта, деца, пас-
тички и ранички се втурва - бибиткайки и пъх-
тейки, към бабите, училищата, детските гради-
ни, детегледачките.

Разкъсани между желанието за успех, чувството за
вина и необходимостта от пари, поглъщаме се-
риозна доза стрес, която съсипе отношенията в
семеяството, изчерпва резервите ни от търпе-
ние и ни отваря пътя към депресията.

Според резултати от изследване на Американска-
та асоциация на психолозите най-пряко изложени
на „тъмното зло“ не са домакините, а работещите
жени със средно и висше образование, с едно или
повече деца.

Социоложката Киара Сарачено отбелязва: „За кра-
тък период от време жената тип осемнаесети
век се превърна в „еманципирана жена“. Общес-
твото обаче продължи да функционира така, сякаш
жените продължават до една да са домакини и
старото разделение между мъжете, които рабо-

тям навън и жените, които се грижат за дома и децата, изобщо не е помръзнало.“

След 8 часа работа е „нормално“ жените да говорят с учителите, да се редят на опашка при педиатъра, да вземат документи от общината, да организират рождените дни, да спорят със социалния асистент, да пазаруват в събота сутрин... Именно това са дейностите, които учениците наричат „трето измерение“ след работата и почивката. Според сведенията, предоставени от Националния статистически институт на Италия, мъжете посвещават средно по 50 минути на ден на „третото измерение“, а жените му отделят поне по 4 часа и половина.

Постоянно се чувствам длъжна към всички наоколо - към децата и съпруга ми, на които искам да отделям повече време, към работата, на която ми се ще да посвещавам повече енергия.

Силвия

Тези гуми изразяват дилемата на много жени. За какво става дума?

„Иска ми се да мога да отделя време да направя торта за моите мъници, а все не успявам...“

„Понякога много ме е срам от бързите вечери, които срещвам за семейството си...“

„С децата никога нямам търпение...“

Към този хор от гласове се присъединява от време навреме и по някой от „новите“ татковци.

„Създадох две деца, а в крайна сметка ги виждам, само когато спят в легълцата си.“

- Осигуряваме ли условия за нормално развитие на децата си, като по цял ден сме извън дома?
- Как да се преборим с чувството за вина, което ни превръща в заложници на шантажите на нашите деца?
- Вярно ли е, че да си останем у дома в наши дни е най-доброто решение?
- И накрая, най-голямото съмнение - този, който работи на пълен работен ден, може ли, въпреки всичко, да бъде родител на пълно работно време?

Това са само част от въпросите, на които ще се опитаме да отговорим в тази книга. Ще изслушаме притесненията, объркването, чувствата и решенията на нашите герои и може би така ще успеем да придадем изразителност и определеност на онова „успях“, гочуто в навалищата на един милански автобус преди 20 години.